

OPPKLARING AV MODERNISMEN

Først påsto jeg at ingen forstår modernismen,
og at denne misforståelsen nesten tar livet av sånne som oss
fordi — jeg er nødt til å ta det fra begynnelsen.

De fleste som snakker om modernisme i kunsten, mener italiensk futurisme.
De snakker om en kunst som hele tida prøver å unnsnippe tradisjonen
for å virke ung, ny, tidsriktig, frisk og i pakt med framtida.
De snakker om en kunst som fornekter fortida.
De snakker om kunstnere som kutter av seg beina —
for å løpe fortere og lengre.

Modernistene gjorde stort sett det omvendte av
det det sies og skrives at de gjorde:
Modernistene valgte seg tradisjoner
som har større geografisk spredning
og som strekker seg lengre bakover i tid
enn kunstnerne som kom før og etter dem
og de lette etter nye kunstneriske lover
som skulle gjelde for alle disse tradisjonene.
De hadde nok litt for store ambisjoner om å finne disse formmessige reglene
ved hjelp av tilnærma vitenskapelige metoder.
Derfor eksperimenterte de, og fant nye kunstformer
men de gjorde dette for å forstå
ikke for å bryte med fortida.

Hvorfor maser jeg om dette?
Fordi kunstnere som hele tida søker nybrudd
stikker av fra kunsten sin
på kortere og kortere bein
i et rom som stadig blir mindre
fordi samfunnet rundt bygger allianser
som hele tida trenger mer plass.
Og kunsten blir trengt opp i et hjørne
som kunstnerne forsvarer med sine egne liv
fordi de forsto modernismen
som en pubertal og senil romantikk
som de kunne lære å glemme av.

Veit dere, at i de store encyklopediene for tida
som den tyske Brockhaus, den franske Larousse, den engelske
Encyclopedia Britannica, den amerikanske og så videre
står det ikke ett ord om den kunstretningen/epoken
som kalles «modernismen».

Det er vanskelig å skape kunst som svarer til tida
når den må bygge på glemsel og hukommelsestap
men det blir lettere, hvis vi kaller det postmodernistisk
for det er lett å fornye seg
når ingen husker
hva du gjorde forrige gang.
Det var vel omtrent så langt jeg kom
før jeg satt låst fast, som i en TV-debatt
og måtte ta beina på nakken, og sa:
Faen, vi stikker A!